

КРАЄЗНАВСТВО

Сторінка № 11 (31) підготовлена районною громадською організацією "Спілка краєзнавців"

"Я молюся піснею до неба"

Не питаю, чому сумних пісень співаю –
Іх мене навчила Прабабуся.
Не питаю, від чого в музику втікаю:
Звуками живу я, плачу і сміюся.

Це рядки з поетичної збірки Таміли Чупак "Я молюся піснею до неба", презентація якої нещодавно відбулася в літературно-меморіальному музеї О. С. Пушкіна і П. І. Чайковського.

Тамілу Петрівну ми добре знаємо як прекрасного музиканта, автора пісень, романсів, але цей вечір був присвячений саме її поетичній творчості.

Книжка "Я молюся піснею до неба" має музичну назву. Народилася вона разом із весною, адже була видана на початку березня у Черкаському видавничстві "Брама".

Передмовою до неї написала поетеса член НСПУ Людмила Тараненко. Звертає на себе увагу художнє оформлення збірки. Ілюстрації, які співзвучні поезії автора, зроблені двома художниками, що проживають у Кривому Розі — Інною Халалай та Інною Вишиною.

З Інною Вишиною кам'яччани уже знайомі. У квітні-травні її виставка експонувалася у картинній галереї історико-культурного заповідника.

Таміла Чупак є лауреатом обласних та Всеукраїнських композиторських конкурсів. Восени минулого року вона виступила вперше не тільки як автор, а ще й як виконавець власних творів на Всеукраїнському фестивалі "Осінь радеву" у м. Миргороді з романсами на вірші Ліви Костенко і стала лауреатом цього конкурсу, як кращий композитор. І саме завдяки музичній творчості відбулося видання поетичної збірки.

Таміла Петрівна розповіла, що весною минулого року вона брала участь у конкурсі з нагоди 55-ої річниці утворення Черкаської області і 195-ї річниці з дня народження Т.Г. Шевченка з піснею "Колікозова" і стала лауреатом конкурсу, отримала грошову премію, за яку і видана поетична збірка.

На презентації виступили поетеса Людмила Тараненко, поет-гуморист Іван Дубінін, завідувачка читальними залами обласної юнацької бібліотеки ім. В.Симоненка – Катерина Вербіська. Гості вечора послушали поезію і музику у виконанні Таміли Чупак та виступ юної співачки, учасниці багатьох дитячих пісенних конкурсів Ані Кульбачної. Зустріч пройшла в теплій домашній атмосфері, нікому не хотілося розходитися, адже Музика і Поезія, сі спів Людмили Тараненко, - це справжні "два крила і більш надійних і дужих у цьому житті немає".

Ольга Ткаченко,

науковий співробітник музею О.С.Пушкіна і П.І.Чайковського історико-культурного заповідника.

У травні весь мистецький світ відсвяткував 170 років з дня народження П. І. Чайковського. Ця подія є особливою для Кам'янки, адже його доля навіки переплелася з долею нашого міста.

В історико-культурному заповіднику відбувся цілий ряд заходів, присвячених ювілейній даті.

В день народження композитора, 7 травня в літературно-меморіальному музеї О.С.Пушкіна і П.І.Чайковського науковими співробітниками були проведені дитячі ранки, на які завітали вихованці дитсадочків "Ізумруд" та "Сонечко". З великою цікавістю найменші відвідувачі музею слухали твори композитора з "Дитячого альбому" у виконанні камерного ансамблю історико-культурного заповідника.

А для кам'ячан, відвідувачів літературно-музичної вітальні, прозвучав вечір "Виявляється, я їх люблю...". Яким був П.І.Чайковський в житті? Що любив? Чим захоплювався? Які риси характеру були йому притаманні? На всі ці питання дала відповідь у сценарії автор літературно-музичної композиції Е. Г. Толстих. Особливо ввечера, звичайно ж, була музика Чайковського у виконанні камерного ансамблю та солісти: В.Волова, А. Єфремової, Ані Кульбачної, концертмейстера О.Жиленко.

Ювілей композитора поклав початок співпраці працівників історико-культурного заповідника з викладачами та вихованцями Кіровоградської музичної школи № 1, а також Другої Київської школи мистецтва, які приїхали до Кам'янки, щоб виконати дорожнім серцем композитора місцям, відчуті особливу дивовижну атмосферу Зеленого будиночка, насолодитися неповторним звучанням Давидівського роялю. І знову в

Чайковському - 170

музеї звучала музика Чайковського. Її циклу "Дитячі пісні" з "Дитячого альбому", романси композитора і навіть твори юних музикантів.

У квітні кам'яччани гостинно приймали студентів та викладачів Київської національної музичної академії ім. П.І.Чайковського, які відвідали наш музей, а також подарували пієси для скрипки, фортепіано, романси, арії з опер композитора, твори для камерного оркестру.

Увечері ювілейні дні поїздки працівників історико-культурного заповідника в Київ, 31 травня, у Національній музичній академії ім. П.І.Чайковського відбувся великий концерт із творів композитора.

Ректор академії В.І. Рожок у своєму вступному слові нагадав присутним про значення Кам'янки в житті і творчості вели-

кого композитора. Адже сюди він тягнувся душою, тут був його рідний дім, тут він писав більше, ніж будь де. "Я відчуваю в собі прилив енергії і горю нетерплячим взятися за новий великий труд. Звичайно, тільки в Кам'янці можливо буде втілити в життя ці наміри" - писав Петро Іліч в листі до Н.Ф. фон Мекк.

Композитор прославив наше місто на весь світ. З різних кутків земної кулі ідуть до Кам'янки люди. А над саятом продовжує звучати, сповнюючи наше серця любов'ю, красою і вдячністю, геніальна музика П.І.Чайковського.

Таміла Чупак, завідувачка музею О.С.Пушкіна і П.І.Чайковського історико-культурного заповідника.

Роки бурелітної молодості

Людмила Луківна Любимова кандидат сільськогосподарських наук, колишня партизанка, зв'язкова загону П.А.Дубового, що діяв у Холодному Яру, закінчила 7 класів міської школи № 1 в червні 1941 року. У неї були мрії і плани на майбутнє, але розпочалася війна... Під час окупації вона, разом зі своєю подругою Антоніною Вербіською стали зв'язковими партизанського загону ім. Сталіна. Зв'язок з партизанками П.А.Дубового підтримували через Галю Курдю. Для виконання завдань командувача загону партизан, дітятам довелося влаштуватися працювати до військової чеченської частини під командуванням Омарова, яка на той час дислокувалася в Кам'янці і перебувала в складі німецьких військ. Людмила працювала прибиральницею в казармі, а Антоніна - хуаркою при штабі. Під час прибрання казарми дітянка збирала патрони, клієни. Вона майже щодня у відвідувала невелику кількість цього "добра" до схованих, а потім переносила на квартиру Гаї Кудри. Антоніна мала можливість заходити до кабінету Омарова. Одного разу їй вдалося підлетіти паролі, розроблені на тиждень, про які тут же дізналися партизани. Крім всього дітянка збирала для партизанів медичаменти, теплий одяг, взуття.

Виконання завдань, зв'язкові посилили роботу в цій військовій частині і невдовзі були прийняті до партизанського загону. Як згадує Л.Л. Любимова: « Ми потрапили до загону в період активних бойових дій партизан. З Великої землі прилітали літаки і скидали вантажі з боєприпасами і зброєю. Партизани проводили сміливі напади на німецькі гарнізони. До Тясмина наближалася ліній фронт. Збільшилася кількість поранених і мене перевели санітаркою».

Після звільнення краю, Людмилу Любимову відправили з передовою до дому. В 1945 році в Кам'янці вона здобула середню освіту і вступила до Уманського с/п інституту. Працювала в Алтайському краї, навчалася при Українському науково-дослідному інституті садівництва, захистила дисертацію, очолювала відділ садівництва на Закарпатській дослідній станції, працювала в державній комісії по сортопробуванню плодівих і ягідних культур при Міністерстві с/г РСФСР, у Всесоюзному інституті рослинництва ім. М.І. Вавилова в Ленінграді, брала участь у наукових експедиціях по Середній Азії, Кавказу, Закарпаттю. В її доробку значна кількість опублікованих праць по садівництву. Нині Л.Л. Любимова проживає на Кіровоградщині. В цьому році їй виповнилося 85, але вона з особливою теплотою і трепетом згадує Кам'янку, своїх бойових друзів, і роки своєї бурелітної молодості.

Лариса Висоцька, науковий співробітник історичного музею історико-культурного заповідника.

Щедрі роки наділила Кам'янку справжнім багатством: славною історією, глибокими культурними традиціями та, особливо, талановитими людьми.

Приїзд до нашого міста письменника - гумориста Володимира Ткаченка - завжди свято, адже він своєю творчістю дарує оточуючим радість, усмішку, гарний настрій. Сам Володимир Тарасович в оповіданні "Хто ж я такий?" розповів, що народився "...через два дні після Спаса (21 серпня) на околиці м. Кам'янки в сім'ї робітника машинобудівної індустрії і сапальниць колгоспних буряків.

У сім років був відданий батьками на примусове навчання до початкової Дерев'яної школи. Потім здобув освіту у Кам'янці восьмирічній і нарешті, вріз у Цегельній середній школі № 1 м. Кам'янки.

... з 1972 по 1974 рік служив у ратних військах протиповітряної оборони, захищаючи голуби нашу золотоголову столицю від нахабних американських ракет. Не знаючи куди спрямувати надлишки розуму, в 1981 році мав необережність закінчити Запорізький машинобудівний інститут.

Ледькачував інженером на кількох заводах машинобудівної та приладобудівної галузі, де крадькома від начальства пописував гуморески. Допирався до книжечки "Стусани", якою відкуплявся від запозитих інспекторів ДАІ.

А далі була книжечка "Не жалій батька в наймах", її презентація відбулася також у Кам'янському історико-культурному заповіднику в 2004 році.

Згадується переповнений зап історичного музею. Зійшлися родичі, друзі, однокурсники Володимира Тарасовича, відвідувачі літературно-музичної вітальні. Всі чекали на початок творчого вечора у повній темряві, адже світло згаснуло, і ніхто не знав, коли воно з'явиться. Врешті було запалено свічки, які стояли на роялі, на столиках. І саме в такій романтичній обстановці письменник читав свої гумористичні і сатиричні оповідання, розповідав веселі історії. Мабуль, ніколи у Володимира Ткаченка не було такого творчого вечора, як у Кам'янці, та й людям він добре запам'ятався. А вже такий романтичний атмосфери міг би позаздрити будь-який поет-пірик.

Творча зустріч у музеї

У 2003 році письменник був відзначений ІІ премією на Всеукраїнському конкурсі літературних сценаріїв "Коронація слова", згодом видав його окремою книжкою. В цей час народжується збірка гумористичних оповідань та пересмішок «Ойра-ойра».

Сам Володимир Ткаченко тепер працює у Черкаській філармонії і виступає з ансамблем "Росава", даруючи слухачам своє дотепне слово, свій невичерпний гумор. Кожен, хто нещодавно побував на творчій зустрічі з письменником у музеї О.С.Пушкіна і П.І.Чайковського, отримав заряд сонячного настрою і бадьорості. Емоційне, натхненне читання автором своїх гумо-

ресок, пародій нікому не залишило байдужим. Музичним подарунком для Володимира Тарасовича стали романси у виконанні Ані Кульбачної.

Нещодавно письменник повернувся із Києва, де знову ж таки отримав нагороду на Всеукраїнському конкурсі "Коронація слова". Його сценарій був відзначений ІІІ премією.

Побажано ж нашому землякові невичерпного натхнення, вдячних слухачів і нових великих перемог.

Таміла Чупак,

завідувачка музею О.С.Пушкіна і П.І.Чайковського історико-культурного заповідника.

Редакційна колегія: О. Г. Шамрай, Н. В. Будянська, В. І. Кравченко, Ю. І. Щербак.

Фото на знінках виконано редакційною колегією

Точка зору автора не завжди збігається з точкою зору редакції. Редакція залишає за собою право виправляти і скорочувати матеріали. За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Р/р № 39226401002306 УДК м. Черкаси, МФО 854018 ЄДРПОУ 25872304

Адреса редакції: 20800, м. Кам'янка, вул. Леніна, 37, тел. 6-17-87.

"Наше місто"

Засновник Кам'янська міська рада, реєстраційне свідоцтво ЧС № 512 від 24 липня 2006 року.

Друж обсягів: Кам'янська комунальне підприємство підприємства

Адреса: м. Кам'янка, вул. Пушкіна, 56, тел. (04732) 6-16-95. Обсяг 1 умовних друкованих аркушів.

Наклад 1101. Замовлення № 577.